

Siguldā, 2017. gada 12. jūlijā

KĀRLIM ŠADURSKIM,
LR Izglītības un zinātnes ministram

Valņu ielā 2, Rīgā, LV-1050

Biedrības „EAPN-Latvia” iesniegums

2017. gadā Latvijas NVO fonda finansētā projekta „Atbalsts NVO ieguldījumam nabadzīgo cilvēku interešu aizstāvībā” ietvaros biedrības „EAPN-Latvia” ekspertu darbība vērsta uz uzlabojumiem bērnu tiesību un interešu aizsardzības jomā.

Mēs uzskatām, ka Latvijā pastāv vairākas nozīmīgas problēmas, kuru risināšanā nepieciešams iesaistīties valsts institūcijām, it īpaši Izglītības un zinātnes ministrijai. Latvijā trūkst statistikas attiecībā uz bēniem, nepietiekamā apjomā un nepietiekamā kvalitātē apzināta ģimenes un bērna reālā situācija, nav apkopotas informācijas par ģimenes un bērna problēmām, it īpaši saistībā ar grūtībām iekļauties sabiedrībā, ilgstošu skolas neapmeklēšanu, sociālās uzvedības un vērtību orientācijas novirzēm, kā rezultātā ģimenes un bērna palīdzības sistēmu darbība ir nepilnīga. Ir novērojams vecāku atbildības trūkums par bērna audzināšanu, izglītošanu un attīstību, jo vecākiem netiek sniegtā nepieciešamā palīdzība savu pienākumu pildīšanai. Nepietiekoši veikts izglītojošais darbs ar vecākiem un bēniem, lai nodrošinātu informētību par vecāku tiesībām, pienākumiem un atbildību pret bērnu, par veselīgu dzīvesveidu, kā arī par bērnu pienākumiem pret ģimeni un sabiedrību. Nav nodrošināta bērnu izglītošana sabiedriskos un sociālos jautājumos. Latvijā ir pārāk daudz bērnu, kuri neapmeklē skolu un nav apguvuši pamatzglītību. Gan attiecībā uz vecākiem, gan izglītības jomā strādājošajiem nepietiekami tiek īstenotas mācību programmas bērnu tiesību aizsardzības jautājumos, pedagoģijas un psiholoģijas jautājumos. Trūkst kvalificētu speciālistu darbam ar bēniem, nav pietiekamas sadarbības starp valsts un pašvaldību iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, kas sniedz palīdzību ģimenēm un bēniem.

Ilgstoša atbildīgo valsts institūciju izvairīšanās no minēto un cita veida problēmu risināšanas rada neticību sabiedrībā, ka iespējams ietekmēt politiku, kas saistīta ar bērnu tiesību un interešu aizsardzību.

NVO eksperti projekta īstenošanas laikā iepazinušies ar Izglītības likumu, Bērnu tiesību aizsardzības likumu un citiem normatīvajiem aktiem, ar statistiskajiem rādītājiem, kā arī šā gada maijā veikuši iedzīvotāju aptauju Latgales reģionā, š.g. jūlijā diskutējuši ar biedrību un

nodibinājumu pārstāvjiem un Labklājības ministrijas, Latvijas Universitātes un Centrālās statistikas pārvaldes speciālistiem sanāksmēs Rīgā un Siguldā.

Biedrība „EAPN-Latvia” ierosina:

- 1) kritiski izvērtēt Izglītības un zinātnes ministrijas atbildīgo iestāžu amatpersonu pilnvaras un lomu, kas saistīta ar bērnu tiesību un interešu aizsardzības programmu ieviešanu gan skolās, gan valsts un pašvaldību institūcijās;
- 2) aktivizēt pasākumus izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšanai jebkuram bērnam Latvijā;
- 3) vispārējas izglītības programmas obligāti papildināt ar socializācijas, veselības un ētikas mācības saturu;
- 4) izstrādāt un īstenot izglītojošas programmas bērnu tiesību un interešu aizsardzības jomā;
- 5) aktivizēt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru darbībā ir iekļautas bērnu tiesību un interešu aizsardzības programmas; stimulēt finanšu piesaistes projektus nevalstiskajam sektoram saistībā ar minēto jomu.

Būsim pateicīgi saņemt Jūsu atbildi likumā noteiktajā termiņā!

Laila Balga, biedrības „EAPN-Latvia” valdes priekšsēdētāja

Sagatavoja NVO eksperts Lelde Cālīte, tel. 24550107

Siguldā, 2017. gada 12. jūlijā

**KĀRLIM ŠADURSKIM,
LR Izglītības un zinātnes ministram**

Valņu ielā 2, Rīgā, LV-1050

Biedrības „EAPN-Latvia” iesniegums

2017. gadā Latvijas NVO fonda finansētā projekta „Atbalsts NVO ieguldījumam nabadzīgo cilvēku interešu aizstāvībā” ietvaros biedrības „EAPN-Latvia” ekspertu darbība vērsta uz ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstības un kvalitatīvas izglītības veicināšanu.

Mēs uzskatām, ka Latvijā pastāv vairākas nozīmīgas problēmas, kuru risināšanā nepieciešams iesaistīties Izglītības un zinātnes ministrijai un citām valsts institūcijām. Nabadzīgie iedzīvotāji ir sliktāk izglītoti par lielāku ienākumu saņēmējiem, viņiem trūkst valodu zināšanu; nabadzīgiem vecākiem maz iespēju nodrošināt bērniem labu izglītību un augstāku sociālo statusu; nabadzīgie cilvēki nesaņem labu izglītību kvalifikācijas paaugstināšanai un/vai maiņai; viņi netiek pietiekami iesaistīti mūžizglītības programmās, t.sk. valsts aģentūru, un vietējās ražošanas attīstības programmās, sevišķi trūcīgajiem jauniešiem ir grūtības iegūt pieredzi un sekmīgi veidot karjeru; zemas ir nabadzīgao un sociāli atstumto iedzīvotāju prasmes savu zināšanu paaugstināšanai izmantot mediju informāciju; nabadzīgie iedzīvotāji pārāk maz tiek iesaistīti sabiedriskajos un politiskajos procesos, jo pietiekami netiek veicināta izpratne un motivācijas veidošanās uzlabot savu ekonomisko un sociālo stāvokli.

Ilgstoša atbildīgo valsts institūciju izvairīšanās no minēto problēmu risināšanas rada neticību sabiedrībā, ka iespējams ieteikmēt politiku, kas saistīta ar valsts ilgstspējīgu attīstību un kvalitatīvas izglītības pieejamību; politikas veidošanā pārāk maz iesaistīti iedzīvotāji, kuri pieredzējuši nabadzību un sociālo atstumtību.

NVO eksperti projekta īstenošanas laikā ir iepazinušies ar LR Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas darbību, t.sk. ar projektu „Latvijas ilgtspējas dimensijas – izglītoti cilvēki un dabas vērtību saglabāšana”, ar Izglītības un zinātnes ministrijas pētījumiem, Nodarbinātības valsts aģentūras, Valsts izglītības attīstības aģentūras un Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras izglītības programmām, ar statistiskajiem rādītājiem, kā arī šā gada maijā veikuši iedzīvotāju aptauju Latgales reģionā, š.g. jūlijā diskutējuši ar biedrību un nodibinājumu pārstāvjiem un

Labklājības ministrijas, Latvijas Universitātes un Centrālās statistikas pārvaldes speciālistiem sanāksmēs Rīgā un Siguldā.

Biedrība „EAPN-Latvia” ierosina:

- 1) būtiski palielināt Izglītības un zinātnes ministrijas institūciju atbildīgo amatpersonu pilnvaras un lomu, kas saistīta ar kvalitatīvas izglītības nodrošināšanu nabadzīgo un sociāli atstumto iedzīvotāju grupām;
- 2) aktivizēt valsts institūciju sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru darbībā ir iekļautas kvalitatīvas izglītības veicināšanas programmas; stažēšanās iespēju palielināšana darbiniekiem; brīvā laika izmantošanas iespējas izglītības pilnveidošanai, kā arī uz mediju pratības palielināšana trūcīgajiem iedzīvotājiem, it īpaši jauniešiem;
- 3) stimulēt finanšu piesaistes projektus nevalstiskajam sektoram saistībā ar mūžizglītības pieejamības nodrošināšanu tiem valsts iedzīvotājiem, kuri pieredzējuši nabadzību un sociālo atstumtību.

Būsim pateicīgi saņemt Jūsu atbildi likumā noteiktajā termiņā!

Laila Balga, biedrības „EAPN-Latvia” valdes priekšsēdētāja

Sagatavoja NVO eksperts Juris Dzelme, tel. 29283214

Projekts

Siguldā, 2017. gada 12. jūlijā

**KĀRLIM ŠADURSKIM,
LR Izglītības un zinātnes ministram**

Valņu ielā 2, Rīgā, LV-1050

Biedrības „EAPN-Latvia” iesniegums

2017. gadā Latvijas NVO fonda finansētā projekta „Atbalsts NVO ieguldījumam nabadzīgo cilvēku interešu aizstāvībā” ietvaros biedrības „EAPN-Latvia” ekspertu darbība vērsta uz uzlabojumiem dzimumu līdztiesības veicināšanas jomā.

Mēs uzskatām, ka Latvijā pastāv vairākas nozīmīgas problēmas, kuru risināšanā nepieciešams iesaistīties valsts institūcijām, it īpaši Izglītības un zinātnes ministrijai. Vēl arvien valstī dominē profesionālā segregācija, kuru veicina zemie darbinieku ienākumi: sievietes ir spiestas strādāt zemu atalgoņas profesijās, bet vīrieši meklē iespējas pēc augstāka atalgojuma, kā rezultātā gan sievietes, gan vīrieši tiek diskriminēti (pašdiskriminējas) attiecībā uz profesiju izvēli, piemēram, zems ir vīriešu īpatsvars skolās; valda stereotipiska izpratne par dzimumu lomām profesiju un amatu izvēlē; pārāk maz ir apmācību programmu, kas veicina bērnu, jauniešu un ģimeņu izpratni par dzimumu līdztiesību; Eiropas Padomes izstrādātās diskriminācijas novēršanas vadlīnijas un dzimumu līdztiesības veicināšanas nostādnes vāji pārzin valsts un pašvaldību iestāžu atbildīgās amatpersonas; dzimumu līdztiesības mērķi netiek pietiekami aktualizēti mūžizglītības programmās; notiek abu dzimumu diskriminācija saistībā ar informāciju (t.sk. ar personas kodu) par vecumu; zemā līmenī ir sabiedrības izpratne par lomu sadalījumu ģimenē; plašsaziņas līdzekļu loma dzimumu līdztiesības popularizēšanā ir mazaktīva un vienpusīga.

Ilgstoša atbildīgo valsts institūciju izvairīšanās no minēto un cita veida problēmu risināšanas rada neticību sabiedrībā, ka iespējams ietekmēt politiku, kas saistīta ar dzimumu līdztiesības nodrošināšanu.

NVO eksperti projekta īstenošanas laikā iepazinušies ar pētījumiem dzimumu līdztiesības jautājumos, ar Eiropas Padomes rokasgrāmatu „Gender budgeting: practical implementation”, ar Dzimumu līdztiesības koncepciju, kuru sagatavojuusi Labklājības ministrija, un ar statistiskajiem rādītājiem, kā arī šā gada maijā veikuši iedzīvotāju aptauju Latgales reģionā, š.g. jūlijā diskutējuši ar biedrību un nodibinājumu pārstāvjiem sanāksmēs Rīgā un Siguldā.

Biedrība „EAPN-Latvia” ierosina:

- 1) kritiski izvērtēt Izglītības un zinātnes ministrijas atbildīgo iestāžu amatpersonu pilnvaras un lomu, kas saistīta ar dzimumu līdztiesības veicināšanas programmu ieviešanu sabiedrības izglītošanas politikā;
- 2) aktivizēt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, kuru darbībā ir iekļauta dzimumu līdztiesības veicināšanas programma; stimulēt finanšu piesaistes projektus nevalstiskajam sektoram saistībā ar dzimumu līdztiesības jomu.

Būsim pateicīgi saņemt Jūsu atbildi likumā noteiktajā termiņā!

Laila Balga, biedrības „EAPN-Latvia” valdes priekšsēdētāja

Sagatavoja NVO eksperts Elīna Ālere-Fogele, tel. 27494877